

Nr 68.

Ankom till riksdagens kansli den 12 december 1940 kl. 5 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av mark från vissa kronoegendomar m. m.

(2:a avd.)

I en den 16 november 1940 dagtecknad proposition (nr 64) har Kungl. Maj:t, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för samma dag, föreslagit riksdagen bifalla de förslag rörande vissa markförsäljningar m. m., om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt under punkterna 1:o—8:o.

Beträffande utredningen i dessa ärenden får utskottet hänvisa till propositionen.

Utskottet tillstyrker bifall till de av Kungl. Maj:t under punkterna 1:o—5:o samt 7:o och 8:o framlagda förslagen. *Utskottet.*

Det under punkten 6:o framlagda förslaget angående försäljning av kronoegendomen $\frac{1}{4}$ mantal Ramsåsa nr 12 och $\frac{266}{1000}$ mantal Ramsåsa nr 21 litt A i Ramsåsa socken av Malmöhus län innebär, att egendomen, som omfattar en areal av 115,967 hektar, skulle försälas med hembuds rätt för den nuvarande arrendatorn mot en köpeskilling av 72,800 kronor, oaktat dess senaste taxeringsvärde uppgår till 85,600 kronor. Såsom motiv härför har anförts bland annat, att, därest egendomen skulle bibehållas såsom arrendegård, kronan bleve nödsakad att omändra och modernisera egendomens arbetarbostad för en kostnad, som av domänstyrelsen beräknats till cirka 20,000 kronor. För utskottet har emellertid upplysts, att den nuvarande arrendatorn redan vidtagit erforderliga förbättringsarbeten å arbetarbostaden för en kostnad, som väsentligt understiger den nyss angivna. Med hänsyn såväl härtill som till vad utskottet i övrigt inhämtat finner utskottet det önskvärt, att ärendet underkastas förnyad prövning.

Under åberopande av det anförda hemställer utskottet,

A. att riksdagen må medgiva,

1:o) att kronoegendomen 1 mantal Fiestad Boställsgård 4¹ i Östra Tollstads socken av Östergötlands län må med ett saluvärde av 45,170 kronor försälas enligt förordningen den 6 juni 1929 (nr 176) angående försäljning i vissa fall av kro-

noegendom m. m. med hembuds rätt jämlikt 9 § i förordningen för Olof (Olle) Lennart Johansson samt under villkor i övrigt, *att* egendomen försäljes i befintligt skick med tillträdes rätt den 14 mars 1941, *att* endast kronan tillhöriga hus och anläggningar å egendomen ingå i försäljningen, *att* därest egendomen förvärfvas av Olle Johansson samtliga på arrendekontraktet grundade rättsanspråk med undantag av eventuella anspråk å oguldna arrendeavgälder och skatter skola i och med försäljningen anses vara reglerade, *att*, därest egendomen kommer att förvärfvas av annan samt kronan nödgas till arrendatorerna utgiva ersättning för av dem å egendomen utförd elektrisk anläggning eller verkställd höstplöjning, trädesberedning och sådd, egendomens köpare skall vara skyldig gottgöra kronan, vad kronan i sådant hänseende utgivit, *samt att* innehavare av över egendomen med vederbörligt tillstånd framdragna elektriska ledningar förbehålles rätt att bibehålla och nyttja desamma utan rätt för köpare till annan ersättning än av ledningarnas innehavare för skada till följd av förändring, reparation och tillsyn av ledningarna ävensom för skada, som förorsakas å kreatur;

2:o) att kronoegendomen 1 mantal Jussberg Norrgård 2¹ i Heda socken av Östergötlands län må med ett saluvärde av 70,000 kronor i befintligt skick försäljas enligt förordningen den 6 juni 1929 (nr 176) angående försäljning i vissa fall av kronoegendom m. m. med hembuds rätt enligt 9 § i förordningen för egendomens arrendator Fredrik Fredriksson, samt under villkor i övrigt, *att* egendomen försäljes med tillträdes rätt den 14 mars 1941, vid vilken tidpunkt gällande arrendekontrakt skall upphöra att gälla, *att* endast kronan tillhöriga hus och anläggningar ingå i försäljningen, *att* därest egendomen förvärfvas av Fredriksson samtliga på arrendekontraktet grundade rättsanspråk mellan kronan och honom, med undantag av eventuella anspråk på oguldna arrendeavgälder och skatter, skola genom köpet anses vara reglerade, *att* köparen ansvarar för å egendomen belöpande annuiteter och övriga kostnader för egendomen berörande torrläggningensföretag, *att* innehavare av över egendomen med vederbörligt tillstånd framdragna elektriska ledningar förbehålles rätt att bibehålla ledningarna över egendomen och nyttja desamma utan rätt för köparen till annan ersättning än av ledningarnas innehavare för skada till följd av förändring, reparation och tillsyn av ledningarna ävensom för skada, som förorsakas å kreatur, *samt att* innehavare av den från egendomen avsöndrade lägenheten Uttersberg nr 1 (Jussberg Norrgård 2²) förbehålles rätt till utfartsväg över egendomen;

3:o) att kronolägenheten Knopängen eller Bränninge nr 1 i Allhelgona socken av Östergötlands län må med ett saluvärde av 70,000 kronor försäljas enligt förordningen den 6 juni 1929 (nr 176) angående försäljning i vissa fall av kronoegendom m. m. med hembuds rätt enligt 9 § i förordningen för arrendatorn Gust. Th. Samuelson samt under villkor i övrigt, att lägenheten försäljes i befintligt skick med tillträdesrätt den 14 mars 1941, då det nu gällande arrendekontraktet skall upphöra att gälla, att endast kronan tillhöriga hus och anläggningar å lägenheten skola ingå i försäljningen, att, därest lägenheten förvärfvas av Samuelson, samtliga på arrendekontraktet grundade rättsanspråk mellan kronan och honom med undantag för eventuella anspråk på oguldna arrendeavgälder och skatter skola i och med försäljningen anses reglerade, samt att köparen såsom ägare av försålda lägenheten medgiver vattenfallsstyrelsen för Kungl. Maj:t och kronan såsom ägare av strömfallsfastigheten Ekenäs 2² i Vinnerstads socken rätt att dels kostnadsfritt för all framtid bibehålla över lägenheten framdragen högspänningsledning, dels borttaga för ledningen hinderliga och för dess säkerhet farliga träd och buskar med skyldighet för vattenfallsstyrelsen att ersätta därvid uppkommande skada och intrång, dels ock erhålla obehindrat tillträde till försålda lägenheten för ledningens tillsyn, underhåll och reparation, därvid möjligen uppkommande skada skall ersättas av vattenfallsstyrelsen; skolande i fråga om sagda rättigheter vidare gälla, att de träd och buskar, som fällas för ledningens bibehållande, skola tillhöra lägenhetens ägare och av denne tillvaratagas, att kronan till säkerhet för rättigheterna må erhålla inteckning i den försålda lägenheten, samt att, innan sådan inteckning meddelats, ägaren av försålda lägenheten skall vara skyldig att vid överlåtelse av lägenheten eller del därav göra förbehåll om beståndet av rättigheterna och förbinda ny ägare att vid överlåtelse göra samma förbehåll;

4:o) att kronoegendomen ⁶⁹/₁₆₀ mantal Bjuv nr 3 i Bjuvs socken av Malmöhus län må för en köpeskillning av 74,400 kronor försäljas till arrendator August Pettersson under villkor i övrigt, att egendomen försäljes i befintligt skick med tillträdesrätt den 14 mars 1941, att samtliga på arrendekontrakt om egendomen grundade rättsanspråk mellan kronan och Pettersson med undantag av tilläventyrs varande anspråk på oguldna arrendeavgälder och skatter skola i och med försäljningen anses vara reglerade, att köpeskillningen för egendomen erlagges på sätt i §§ 21 och 22 A i förordningen den 6 juni 1929 (nr 176) angående försäljning i vissa fall av kronoegendom m. m.

stadgas, att vid försäljningen av egendomen bestämmelserna i nämnda förordning i övrigt skola i tillämpliga delar lända till efterrättelse, samt att innehavare av över egendomen med vederbörligt tillstånd framdragna elektriska ledningar förbehålles rätt att hava ledningarna kvarstående å egendomen och nyttja desamma utan rätt för köpare till annan ersättning än av ledningarnas innehavare för skada till följd av förändring eller reparation eller tillsyn av ledningarna ävensom för skada som förorsakas å kreatur;

5:o) att kronoegendomen Hellestad 27⁶ (huvudgården) i Hällestads socken av Malmöhus län må försäljas enligt förordningen den 6 juni 1929 (nr 176) angående försäljning i vissa fall av kronoegendom m. m. för en köpeskilling av 65,610 kronor, varav 110 kronor för avstyckningskostnader, med hembuds rätt enligt 9 § i förordningen för egendomens arrendator Albin Svensson, samt under villkor i övrigt, att egendomen försäljes i befintligt skick med tillträdes rätt den 14 mars 1941, att, därest egendomen förvärvas av Svensson, samtliga på arrendekontraktet rörande egendomen grundade rättsanspråk mellan kronan och honom, med undantag av till äventyrs varande anspråk på oguldna arrendeavgälder och skatter, skola i och genom köpet anses vara reglerade, att endast kronan tillhöriga byggnader och anläggningar ingå i försäljningen, samt att innehavare av över egendomen med vederbörligt tillstånd framdragna elektriska ledningar förbehålles rätt att ha ledningarna kvarstående och nyttja desamma utan rätt för köpare till annan ersättning än av ledningarnas innehavare för skada till följd av förändring, reparation eller tillsyn av ledningarna, ävensom för skada, som förorsakas å kreatur;

6:o) att kronoegendomen $\frac{5}{8}$ mantal Stora Mölleberga nr 2 i Mölleberga socken av Malmöhus län må försäljas enligt förordningen den 6 juni 1929 (nr 176) angående försäljning i vissa fall av kronoegendom m. m. för en köpeskilling av 70,500 kronor med hembuds rätt enligt 9 § i förordningen för arrendatorn Hans Pålsson samt under villkor i övrigt, att egendomen försäljes i befintligt skick med tillträdes rätt den 14 mars 1941, att endast kronan tillhöriga byggnader och anläggningar ingå i försäljningen, att, därest egendomen förvärvas av Pålsson, samtliga på arrendekontraktet grundade rättsanspråk mellan honom och kronan, med undantag för eventuella anspråk å oguldna arrendeavgifter och skatter, skola i och genom köpet anses vara reglerade, att köparen skall ansvara för kostnaderna för egendomen berörande torrlägningsföretag, samt att innehavare av över egendomen

med vederbörligt tillstånd framdragna elektriska ledningar förbehålles rätt att ha ledningarna kvarstående och nyttja desamma utan rätt för köpare till annan ersättning än av ledningarnas innehavare för skada till följd av förändring, reparation eller tillsyn av ledningarna, ävensom för skada som förorsakas å kreatur;

7:o) att kronoegendomen $\frac{1}{4}$ mantal Södra Vallösa nr 4 i Sjörups socken av Malmöhus län må för en köpeskillning av 83,500 kronor försäljas till arrendatorn Nils Ivarsson under villkor i övrigt, att egendomen försäljes med tillträde den 14 mars 1941, vid vilken tidpunkt nu löpande arrendekontrakt skall upphöra att gälla, att egendomen försäljes i det skick, vari den vid tillträdet befinner sig, att samtliga kronan och Ivarsson tillkommande på arrendekontrakt om egendomen grundade rättsanspråk gentemot varandra med undantag av eventuella anspråk å oguldna arrendeavgälder och skatter för egendomen skola i och med försäljningen anses vara reglerade, att köpeskillningen för egendomen erlægges på sätt i §§ 21 och 22 A i förordningen den 6 juni 1929 (nr 176) angående försäljning i vissa fall av kronoegendom m. m. stadgas, att vid försäljningen av egendomen bestämmelserna i berörda förordning i övrigt skola i tillämpliga delar lända till efterrättelse, samt att innehavare av över egendomen med vederbörligt tillstånd framdragna elektriska ledningar förbehålles rätt att hava ledningarna kvarstående å egendomen och nyttja desamma utan rätt för köparen till annan ersättning än av ledningarnas innehavare för skada till följd av förändring eller reparation eller tillsyn av ledningarna ävensom för skada som förorsakas å kreatur;

B. att Kungl. Maj:ts under punkten 6:o framlagda förslag angående försäljning av kronoegendomen $\frac{1}{4}$ mantal Ramsåsa nr 12 och $\frac{266}{1000}$ mantal Ramsåsa nr 21 litt A i Ramsåsa socken av Malmöhus län icke för närvarande må föranleda till någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 12 december 1940.

På andra särskilda utskottets vägnar:

J. B. JOHANSSON.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar *Johansson* i Fredrikslund, *Oscar Olsson*, *Nilsson* i Malmö, *Tjällgren*, *Heiding*, *Berling*, *Alfred Andersson*, *Mannerskantz*, *Anderberg*, *Andersson* i Rixö, *Sundberg* och *Bergman*; samt

från andra kammaren: herrar *Åqvist*, *Persson* i Falla, *Andersson* i Falkenberg, *Andersson* i Löbbo, *Ward*, *Mårtensson*, *Andersson* i Malmö, *Ericsson* i Sörsjön, *Pettersson* i Rosta, *Karlsson* i Munkedal, *Pettersson* i Dahl och *Eriksson* i Frägsta.